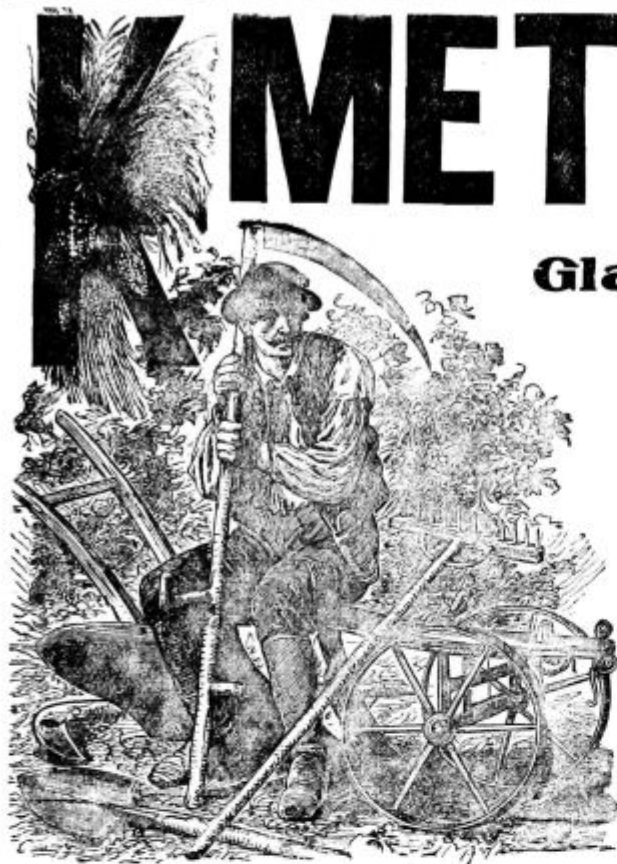

KMETOVALEC.

Glasiło Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Rohman.

Vsebina:

Oddaja živinske soli. — Poizkus s prof. Čermakovo „žlahtno ržjo“. — Kaj je s konserviranjem zelene krme? — Odstavljanje telet. — Kako je ravnati z moštom cvička? — Napravimo si dovolj domače pijače! — Sadna razstava v Ptuj. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijske-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Književnost. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Oddaja živinske soli.

Državna solarna v Bosni nam dobavlja večjo količino

drobne rdeče živinske soli

pod sledečimi pogoji:

monopolna cena za 10.000 kg (1 vagon)

živinske soli znaša	15.000 Din
200 vreč po 50 kg à 16 Din	3.200 „
režijski prispevek	300 „

10.000 kg soli stane tedaj na mestu so-

larne v Bosni 18.500 Din

Pri naročilih izpod 10.000 kg se zviša cena za 250 Din pri vagonu. Žel. voznino od solarne do namembne postaje plača prejemnik. Plačilo za sol je poslati naprej, sicer se naročila ne vpošteva. Navedene cene veljajo le za takojšnje prijave. Poznejše naročitve, ki se morajo izvršiti iz vskladisčenih zalog, bi se morale računati za 500 Din pri vagonu višje, da se pokrijejo stroški prevažanja.

Opozarjamo na vse to naše podružnice in člane, da se vedo pri svojih naročilih ravnati.

Kmetijska družba za Slovenijo.

Poizkus s prof. Čermakovo „žlahtno ržjo“.

Posestnik Janko Reš v Mošnjah pri Radovljici je l. 1925./1926. izvršil poizkus s prof. Čermakovo „žlahtno ržjo“ (Edel-Roggen). Posejal je 31. oktobra (!) 1925 24½ kg tega semena na ploskvi 17 arov. Njiva je bila dobro pognojena, predsedž krompir. Rž je ozelenela v osmih dneh, nakar je zapadel sneg. V marcu 1926 je posejal med rž korenje ter parcelo prebranal. V početku spomladi je bila rž še zelo redka, pozneje pa je razvila nenavadno bujno rast ter dosegla višino nad 2 metra. Rastline so se **do šestkrat obrastle**. Bilke so bile debele in trde, tako da ni rž skoraj nikjer plegla. Klasje je bilo močno, dolgo in polno. **Zorila je počasi**, najbrže vsled zapoznele setve in bujnega obraščanja. Rž je dozorela še-le sredi avgusta ter je znašal pridelek na ploskvi 17 arov 332 kg zrnja, t. j. na površini enega hektarja 19½ met. cent. 1 hl zrnja je tehtal 78 kg. Slama ni bila stehtana, vsekakor pa je bil uspeh pri slami še večji, kar lahko trdim že na podlagi cenitve v primeri z domačo ržjo. Na Čermakovi rži ni bilo opaziti nobene glivične bolezni.

Pri domači rži, ki je bila posejana 28. septembra 1925. se je pridelalo na 1 ha običajnih 10 met. cent. zrnja. Domača rž je dobro prezimila, ob cvetju pa popolnoma plegla, dozorela je pa že sredi julija. Dasi domača rž ni bila napadena od bolezni, je vendar pridelek trpel vsled poležanosti, znatni neoplojenosti (radi obilega deževja) ter vsled pregoste setve.

Iz poizkusa se da posneti, da **kaže še nadalje poizkušati prof. Cermakovo rž „Edel-Roggen“**, kajti pridelek zrnja 19½ met. cent. nasproti 10 met. cent. pri domači rži pomeni 100% večji dohodek, ne glede na znatno večji pridelek slame, na utrjenost proti poleganju in proti glivičnim boleznim. Zelo verjetno je, da se sorta ob pravilnem kolo-barjenju in izuatenem gnojenju ne izprevrže tako kmalu. To bodo pokazali nadaljni poizkusi s tem semenom.

Jos. Sustič.

Kaj je s konserviranjem zelene krme?

V izadnjem „Kmetovalcu“ se je razmotrivalo o konserviranju ali ohranjanju zelene krme, ali kakor bi rekli po naše, o kisanju zelene krme. Veselilo bi me, če bi v to zadevo mogel prinesiti nekoliko več luči in jasnosti, ki je potrebna iz ozirov na prakso.

Iz praktičnega stališča je namreč v naših malo-posedniških razmerah kisanje (ensiliranje) zelene krme precej kočljiva stvar. Kakor je sicer tudi ohranjanje zelene krme pametna in lepa zamisel, zadeva vendar tako izvajanje s pomočjo silaže ali ensilaže ob velike težkoče. Moramo namreč imeti vedno pred očmi dejstvo, da je za napravo take ensilaže potrebno mnogo, mnogo izkustev in pazljivosti, sicer se nam prav lahko pokvari mnogo dragocene krme. In kateri mali in srednji posestnik bo hotel žrtvovati eno tretjino svoje krme v poskusne namene? Poznam gospodarsko visoko nabražene in vsetranko izkušene posestnike, ki so na svojem posestvu vsled slabih izkušenj odločno zavrgli tako ohranjanje krme. S tem sicer nočem nikogar odvracati od takih poskusov. Nasprotno! Veselilo bi me, če bi se čimveč poskušalo in to vprašanje čimbolj razmotrivalo, svariti pa hočem samo pred prenapljenostjo, ki je lahko celemu prizadevanju in mnogo obetajočemu pokretu v kvar.

Kako je kisati zeleno krmo v jamah?

Ali imamo v našem gospodarstvu ali gospodinjstvu že kak praktičen vzgled za ta način ohranjanja krme? Brez dvoma ga imamo. Pripravljanje kislega zelja je najbolj nazorno konserviranje v majhnem obsegu. Od kakih okoliščin je odvisno pripravljane dobrega kislega zelja, je vsakemu kmetovalcu znano. In vse te okoliščine moramo v splošnem upoštevati tudi pri kisanju zelene krme.

V spopolnitev članka v zadnjem „Kmetovalcu“ naj navedem sledeče:

Kisanje zelene krme ni nikaka nova iznajdba, ampak so se tega načina ohranjanja krme posluževali že stari Egipčani in Rimljani. Najstarejši način kisanja se je vršil v priprostih, do 1½ m globokih jamah v zemlji. Jama se je napolnila s svežo krmo, s koruznico, pesnim listjem itd. Nato se je jama zasula oz. pokrila z zemljo odnosno prstjo. Ta način spravljaja krme pa ni povsem zadostoval, ker so ob straneh in na vrhu nastale vsled različnih neugodnih razkrajanj prevelike izgube na krmi, ki so posebno občutne za malega in srednjega posestnika. Raditega se je prof. Felze v Königsbergu postavil na stališče, da mora jama za kisanje biti na vsak način zgrajena iz **materijala**, ki je brez-pogojno **nepropusten za zrak** in za **vodo**. V jamo po

stlačenju zelene krme namreč nikakor **ne sme priti zrak**, nikakor pa **ne sme odteči tudi sok**, ki nastane pri stiskanju oz. obtežitvi zelene krme. Krmo v jami moramo na vsak način stlačiti čimbolj in moramo **iztisniti iz nje ves zrak**. Na tako stlačeno krmo moramo nasuti in potlačiti za ½ m na debelo ilovico. To ilovico je dvakrat na teden zaliti z vodo, da ne nastanejo razpoke, skozi katere bi lahko uhajal zrak do krme.

Pri spravljaju zelene krme v jame se ni treba ozirati na segrevanje in tudi ne na stopnjo sočnosti oz. ovenelosti krme. Krmo je pokositi — lahko tudi ob **deževnem vremenu** — in jo je takoj **spraviti in stlačiti** v jame. Zeleno koruznico je vsekako razrezati. Konserviramo lahko vsa zelena krmila, od najfinejše detelje do zadnjih gospodarskih odpadkov, krompirjevke, repnega, pesnega perja itd. Najbolj hvaležna za tako kisanje so krmila, ki vsebujejo mnogo sladkorja in škroba (koruznica, sirk, ločje in bičje, zmrazli krompir itd.). Pred dvema mesecema smo na gospodarskem izletu v Avstriji obiskali švicarskega naselnika g. Noetzli v Labudu in smo videli, da je ta posestnik prideloval najlepšo koruzo pridelano na več oralih površine **samo** za tako konserviranje. Tudi najlepšo rž — ravno v cvetju, ajdo in proso je pokosil in obrnil za napravo ensilaže. Posestvo g. Noetzli-ja je urejeno predvsem za rejo molznih krav in prodajo mleka. Vsled tega rabi tudi pozimi mnogo sveže krme.

Pri kisanju krme v jamah se vrši tkzv. **mrzlo kipeenje** oz. vrenje v krmi.

Kisanje krme v posebnih stolpih.

V novejšem času so se začeli graditi za ensiliranje krme posebni stolpi (silo), v katerih pa se je konserviralo krmo spočetka splošno potom tkzv. **toplega kipeenja** oz. potom **segrevanja** in stiskanja zelene krme. V Ameriki so gradili stolpe v višini 10 do 50 m. V Švici in Nemčiji se je uporabljala različna vrsta stolpov, ki se pa vsi razlikujejo najbolj po pripravi za stiskanje. Vsak od teh stolpov je namreč opremljen s **posebno stiskalnico**. Ne morem se spuščati v opisovanje podrobnosti, vendar naj navedem najrazličnejše silo-zisteme:

1. Herber-silo — izmed prvih na našem kontinentu — je švicarski, štrikotni betonski silo.
2. Silo od dir. Aurich v Draždanih je iz jeklene pločevine.
3. Duplex- in 4. Iflar-silo z okroglo obliko.
5. Kostovi leseni, tkzv. Hansa-silo.

Razun potom naravnega segrevanja, ki je opisano v zadnjem „Kmetovalcu“, se je v posameznih stolpih konserviralo tudi z električnim tokom, ki je sicer pospešil segrevanje, je pa v praksi mnogo predrag in danes sploh ne prihaja več v poštev.

Tudi naravno segrevanje, oz. toplo konserviranje, pri katerem moramo pustiti krmo oveneti in moramo krmo spravljati v stolpe in stiskati le presledkoma, se danes splošno opušča.

Pri zadnji tozadevni razpravi na kmetijski poizkusni postaji v Admontu na Zg. Štajerskem smo ugotovili, da priporočajo toplo kisanje le razne silažne tvrdke, katerih je samo na Dunaju okoli 10, in ki hočejo pri gradnji novodobnih silo-stolpov in stiskalnic za toplo kisanje mnogo zaslužiti.

Danes se v praksi, deloma že pri nas, povsod pa v Avstriji in Nemčiji, uvaja le **mrzlo kisanje**, ki je enostavno, ne tvori tolike nevarnosti, da bi se krma pokvarila in ki ne stavlja nikakih pogojev gledé ovenelosti.

Vsi navedeni silo, tudi oni, ki so bili spočetkoma urejeni za električni tok, se dandanes napolnjujejo s **povsem svežo, ne ovenelo** krmo — lahko tudi ob deževnem vremenu. Krma se na to stiska s posebnimi stiskalnicami ali pa se — v manjšem obratu — enostavno stlači kakor zelje, in se obteži z deskami in kamenji ali pa bolje: zadela se z ilovico kakor pri jamah. Stolpe lahko polnimo v poljubni višini in različnih presledkih, vendar moramo paziti, da vsak dan oz. večer krmo primerno **stlačimo in obtežimo**. Nikakor ne smemo dopustiti, da bi se krma vsled zrahljanosti segrevala. V krmi, ki bi se segrevala med 20 in 50° C, bi delovale očetno- in masleno-kislinske glivice, ki bi krmo kvarile in ji dale zoprni okus. Segrevanje nad 50° C, pri katerem delujejo mlečno-kislinske glivice, pa je za praktičnega kmetovalca preveč zamotano in se radi tega opušča. Dognano je namreč, da mlečno-kislinske glivice ne delujejo samo v toploti od 50° C naprej, ampak, da se takozvani mrzli mlečnokislinski bakteriji udeležujejo v **krmi že izpod 20° C**, ako je iz nje **iztisnjen ves zrak**.

Dosedanja praksa je pri vseh teh silo-napravah pokazala, da morajo biti stene in pod stolpov ali jam **brezpogojno** za vodo in predvsem **za zrak nepropustne in neprodušne** in da mora tudi pritisk od zgoraj biti tako visok, da se iz krme sproti iztisne zrak. Radi tega se tudi ne obnesejo povsem leseni silo. Najboljši material sta beton in železo.

Od toplega na mrzlo ensiliranje je prešel po 20 letnih izkušnjah tudi znani guštanjski posestnik Osiander. Tudi posestnik Noetzli, švicarski naselnik v Labudu uporablja v svojih 6 orjaških stolpih na podlagi izkušenj z uspehom le mrzlo konserviranje. Pred 3. tedni sem v Aniški dolini (Ennstal) na Zg. Štajerskem obiskal istotako švicarskega naselnika g. Odier-a, ki je po priporočilu bivšega dir. kmet. šole v Grabner-hofu, g. Schuppli-ja poizkusil z ensilažo po Herber-jevem **toplem načinu**, vsled katerega pa se mu je $\frac{1}{3}$ krme skvarilo.

Na avstrijski drž. kmet. poizkusni postaji v Admontu sem videl zgotovljene 4 majhne betonske silo, ki so po 3 in 4 m v kvadratu in po 4—6 m visoki. Majhnim silom se daje dandanes prednost pred velikimi. Vsi stolpi so bili tik drug ob drugem, zgrajeni do 2 m v zemlji in pokriti s skupno streho. Stolpi se namreč lahko napravijo tudi do polovice v zemlji, vendar **ne sme na nobeden način priti talna voda** skozi stene v krmo. Tudi tu so uporabljali le mrzlo kisanje. Vozili so v stolpe mokro, rosno strniščno deteljo, ki so jo sproti stiskali s stiskalnico sestave Schmidt. Ta način se je dosedaj najbolje obnesel, ker omogoča, da se uporablja priprava istočasno na več mestih in ki deluje sama od sebe ali avtomatično.

Prednosti konserviranja zelene krme

so brezdvoma velikanske in lahko trdimo že danes, da je ensilaža — zeleno-sveže spravljena krma — krma bodočnosti.

Glavne prednosti uspele ensilaže so:

1. Na razpolago nam je tudi pozimi sočna zelena krma, ki je prvovrstna za molznice in svinje. Dobimo torej stalno mnogo mleka.

2. Izognemo se izgubam na redilnih snoveh, ki nastanejo redno pri sušenju sena vsled zdrobljenja listov, posebno pa vsled skvarjenja v slabem vremenu.

3. Smo neodvisni od vremena ter spravljamo lahko tudi v deževnem času.

4. Si prihranimo mnogo dela s sušenjem itd.

5. Izrabimo izborna krmila, ki so sicer malo-vredna in se lahko pokvarijo (pesno perje, kislo krmo iz močvirja itd.).

6. Ensilaža je varna pred ognjem ter ne zgori.

Nedostatki ensilaže.

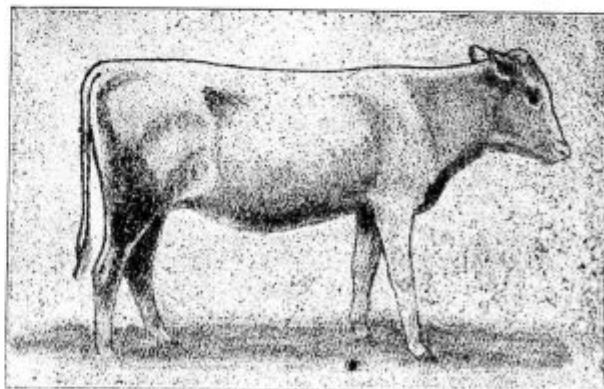
Kljub vsem navedenim prednostim si ne smemo prikriti dejstva, da je ohranjevanje zelene krme šele v poskusnem stanju, da ima še mnogo hib in nedostatkov in da je ensiliranje danes še **nezanesljivo**. Brez dvoma pa bo prišla enkrat doba, ko bo konserviranje zelene krme tudi pri nas tako udomačeno in samoobsebi razumljivo, kakor je danes sušenje krme oz. sena.

Z navedenimi splošnimi podatki vprašanje konserviranja naravno še dolgo ni izčrpano. Pri podrobnem praktičnem delu nastane vedno mnogo vprašanj, na katera si ne vemo dati odgovora. Kdor hoče poskusiti s kisanjem zelene krme, naj poskusi v malem, s krmili, ki so gospodarsko manjvredni (krompirjevka, pesno perje itd.), saj ima pred očmi približno pripravljanje kislega zelja in naj upošteva vse navedene vidike.

Fr. Wernig, Gornjigrad.

Odstavljanje telet.

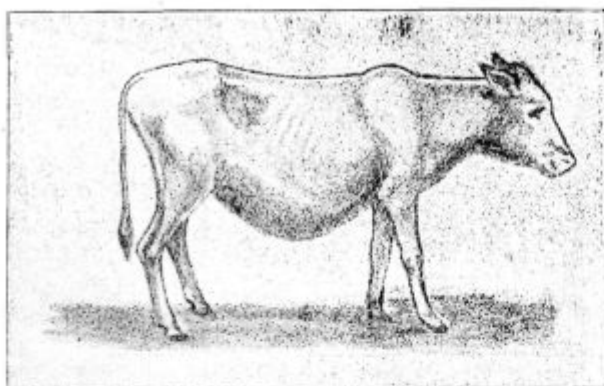
Pod tem naslovom je bila na letošnji Kmetijski razstavi v Ljubljani razstavljena slika o dobro in slabo odstavljenem teletu. To sliko prinašamo danes močno pomanjšano v pod. 40 in 41 tudi v „Kmeto-

Pod. 40. **Pravilno odstavljenno tele**. Žival je zarodna, polnih oblik in dobro rejena in obeta tudi po stariših ugodne lastnosti.

valcu“, kot opozorilo, ki naj velja premnogim našim živinorejcem, in sicer zaradi tega, ker je slabo odstavljanje, kakor je pri nas v navadi, eden glavnih in temeljnih vzrokov, da ne pridemo z našo živinorejo naprej in da nam tudi vnanje pasme, ki so od mladega na vse dobro vajene, dosti ne pomagajo. Če

se žival že v prvi mladosti zatira, ne moremo pričakovati lepih uspehov, zlasti če je tudi vsa druga poznejša reja pomanjkljiva in nedostatna. Če se da-

Pod. 41. **Slabo odstavljeno tele.** Žival je v prvi rasti zatrta in mršava. Take živali se slabo razvijajo in dajejo pozneje tudi manj užitka.

nes po naprednih deželah hvalijo s svojo lepo in mlečno živino, je to pripisati pred vsem ondotni pravilni vzreji telet in sploh boljši poznejši reji. Ko pridemo pri nas tako daleč, bo tudi naša živina vse drugače izgledala in bo vse bolj dobičkonosna kakor je današnja. Dokazuje za to imamo tudi že pri nas, seveda le v redkih posameznih hlevih. **R.**

Kako je ravnati z moštom cvička?

Letošnji cviček bo bolj kisel kakor navadno. Da omilimo njegov okus, je važno, da z njim tako ravnamo, da se kislina iz njega kolikor mogoče **naravnim** potom izgubi.

Kislobo cvička povzročuje pred vsem jabolčna kislina, ki prihaja v mošt poleg vinske kisline iz premalo zrelega grozdja. Ta jabolčna kislina se lahko izgubi s pomočjo drožij samih. V naravnih vinskih drožeh se namreč nahaja med drugimi tudi glivica (bakterij), ki jo imenujemo „*Mikrococcus malolacticus* Seifert“. Ta glivica je zmožna pretvarjati jabolčno kislino v dosti milejšo mlečno kislino in ogljikovo kislino in to se dejansko tudi godi v kislem moštu, če so podani potrebni pogoji. V to svrhu je treba, da pustimo cvičkov mošt dlje časa na drožeh ležati in da ga ne pretočimo takoj po končanem glavnem kipenju. Ko je glavno ali burno kipenje končalo, je prav, da droži takoj in vnovič premešamo, da se razkisanje mošta lažje vrši. Zlasti je, če pretočimo potem take cvičke šele proti koncu zime, na vsak način pa pred nastopom spomladi. Na ta način obdržimo v cvičku tudi več ogljikove kisline, ki je pri cvičku posebne vrednosti in ki jo visoko cenijo pivci kakor tudi kupci.

Delovanje teh glivic, ki razkisujejo mošt, je treba pa tudi na druge načine podpirati in sicer s tem:

1. Da skrbimo za dosti gorke prostore, kjer naj se vrši kipenje kislega mošta, če naj imenovane glivice krepko delujejo. Kipelni prostor mora imeti najmanj 15° toplote po Celziju.

2. Da takim kislim moštom ne dodajamo samostistih vinskih drožij (kvasnih glivic), ker bi te droži preprečile delovanje gori imenovanih glivic z ozi-

rom na to, da so čiste drože veliko močnejše in bi kot take izpodrinile vse druge šibkejše.

3. da takih kislih moštov ne žveplamo, ker bi z vsakim močnejšim žveplanjem zatrli delovanje omenjenih glivic in s tem zavrli tudi razkisanje mošta.

Vse to velja seveda za kisle mošte, ki so **zdravi** in dobljeni iz zdravega grozdja, ki smo ga pri trgatvi odbirali od gnilega oziroma nagnitega.

Kakor vidimo, je treba tudi pri moštu v takih letih paziti na razne okoliščine in pogoje, če hočemo pridelati boljšo in značajo vina in kraja odgovarjajočo kapljico. Važno besedo ima pri tem vinska letina in vrsta vina, ki zahteva svoj način ravnanja.

R.

Napravimo si dovolj domače pijače!

Pri nas Slovencih je pač navada, da brez pijače ne moremo shajati, zlasti pri delu ne. Če je tako, pa naj bo. Stara navada — železna srajca, pravi stari pregovor.

Priznati pa mora vsak preudarni gospodar, da delamo ravno pri nas po vinskih krajih, posebno ob času večjih del, preveč potratno s pijačo, tako, da srednji vinogradnik v navadnih letih komaj toliko pridelaja, kolikor potrebuje za dom. Na prodajo vina v takih razmerah niti misliti ni. Gospodar si beli glavo, kajti stroški in trud, ki so ga stali med letom za obdelovanje vinogradov, so danes tako občutni, da ga stane tudi v krajih, kjer ni bilo nobenih uim in toče, letos 1 liter vina najmanj 3 do 3.50 Din. Jasno je torej, da se nam vinstvo v takih razmerah, kjer se vino doma popije, ne izplačuje.

Dober gospodar mora torej pravočasno skrbeti za nadomestek, t. j. da si napravi dovolj domače pijače ali petijota ali sadjevca. Brez domače pijače ni mogoče, da bi se naše vinstvo izplačalo.

Obče je znano, kako delamo petijot ali domačo pijačo. Naprava domače pijače iz tropin, vode in sladkorja za domačo rabo je tudi po vinskem zakonu dovoljena. Seveda take pijače ne smemo prodajati, ker je to strogo prepovedano.

Opozoriti hočem le na nekatere najvažnejše stvari, ki so potrebne pri napravi domačih pijač. Tropine naj bodo sveže, rebljane, od zdravega grozdja in ne preveč stisnjene. Navadno dodamo na tropine toliko vode, kolikor se je mošta stisnilo iz njih.

Moč dodamo moštu le s pomočjo sladkorja. Na 1 hl vode vzamemo najmanj 6 kg sladkorja, običajno pa 8—12 kg. Sladkor **raztopimo v vreli vodi.** Na 1 kg sladkorja vzamemo vsaj 1 liter vode. Šele razkuhan sladkor zamore hitro pokipeti. Navaden pesni sladkor pa ne, kajti navadna sipa se mora izpremeniti najprej v grozdni sladkor, kar traja več dni. **Ne trošimo torej navadne sipe na tropine,** kakor se to žalibog večkrat godi.

Skrbimo za pravilno toploto. V kleti je treba najmanj 15° C, da petijot lahko pokipi že v kadi, kjer ga pustimo 3—4 dni na tropinah. Trop je treba **večkrat** (vsake 3 ure) premešati, da se ne skisa. Še bolje je seveda, če tropine v kadi stlačimo pod pokrov, tako da stoji tekočina vedno na vrhu. Drugače ravnamo z domačo pijačo tako, kakor z navadnim vinom.

V vinskih krajih, kjer imamo tudi moštno sadje (tepkè in druge moštнице), in razne sorte zimskih jabol, lahko napravimo izborna pijača, če pustimo sadjevec **par dni kipeti** na svežih vinskih tropinah. Da se izluženje tropin, **predvsem kislin**, temeljito izvrši, naj se vsakemu moštu doda še čistih droži in po možnosti tudi **par kilogramov raztopljenega sladkorja**. Taka pijača je včasih veliko boljše od navadnega kislega cvička, zlasti, če smo sadje par dni tudi v kupu **medili**. Tepke medimo le 3—4 dni, medtem ko medimo zimska jabolka vsaj 6—8 dni (najdalje 14 dni). Med tem časom postane sadje najslajše, dišeče in najbolj godno za napravo pijače. V krajih, kjer nimamo vinskih tropin, pa dajmo natančno vpoštevati pravilno **medenje sadja** v kupih in pravilno **mešanje sadja**, (kislo sadje s sladkim, zagatno z mehkim itd.). Pri napravi domačih pijač bi morali pavzaprav vnaprej natančno določiti vsebino sladkorja in kisline, in šele glede na to bi se moral ravnati dodatek sladkorja. Vsak sadjevec oziroma vsaka domača pijača bi morala imeti najmanj 11% sladkorja in 8‰ kisline. Taka pijača je potem zelo pitna in tudi ne stane veliko.

Napravimo si torej dovolj domače pijače, da bomo shajali ž njo celo leto.

Fr. Kafol.

Sadna razstava v Ptuj.

Ta razstava, ki smo jo naznanili v zadnjem „Kmetovalcu“, se je izvršila od dne 2. do 6. oktobra tl. z najlepšim uspehom tako v moralnem kakor tudi v gmošnem oziru. Zahvaliti se je za to odboru za to razstavo, kateremu sta stala na čelu vladni komisar okrajnega zastopa g. M. Brenčič in tajnik Sagadin, sodelujočim članom sadjarskih in vrtnarskih združenj s prof. Priolom, podporam od strani okrajnega zastopa in države, in slednjič številnim obiskovalcem. Razstavo, ki je imela poučen in trgovski značaj, je otvoril z lepim nagovorom veliki župan g. dr. O. Pirkmayer. Sadjarsko in vrtnarsko društvo je zastopal njega podpredsednik viš. sadj. nadzornik g. M. Humek, ki je poudarjal važnost sadjarstva in pomen Sadjarskega društva. Po otvoritvi je bil ogled razstave in njenih posebnosti. Vsa razstava je bila lepo urejena v strokovnem in trgovskem pogledu. Razstavljeno sadje je bilo deloma vloženo v zaboj, deloma pa razstavljeno v izborih in zbirkah. Razstavljalec sadja je bilo skupaj 46, razen tega je bilo 6 razstavljalec za druge predmete, sadjarsko orodje itd. Sadja je bilo razstavljenega 6000 kg, na prodaj ponujenega je bilo pa 17 vagonov. Ob priliki razstave so se sklepale kupčije s trgovci iz Nemčije, Francije in Holandije, pa tudi z domačimi trgovci iz Banata, Beograda, Zagreba itd. Kupci so popraševali posebno po kanadkah in drugih prvostvornih zimskih sortah. Cena sadja je po razstavi takoj narasla od prejšnjih 2 Din na 3½ do 4 Din. Vse razstavljeno sadje je bilo prodano skupaj enemu sadnemu trgovcu iz Dunaja. Sortiment sadja so bili oddani tvrdki Lock iz Weterniga na Holandskem, da se tam na stroške te tvrdke in s primerno reklamo vprizori razstava našega sadja, ki bo lahko mnogo pripomoglo, da stopimo v dobre trgovske stike s to deželo.

Razstavljalcem sadja so se priznala različna in številna odlikovanja. Mnogi obžalujejo, da so že pred razstavo prodali svoje sadje za nizko ceno raznim prekupčevalcem in da se niso mogli udeležiti razstave. Obisk razstave je bil ogromen. Razstavo je obiskalo tudi nad 20 šol iz ptujskega in ormoškega okraja.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so se podpisali s polnim imenom. Kdor želi pismenega odgovora, mora priložiti pismu 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 74. Pri nas ima „lovski klub“ občinski lov ter ima svojega paznika, ki je že več domačih psov postreljal z utemeljitvijo, da je pasji zapor in da je pes hodil za zajci, kar pa ni res. Pes se je nahajal približno 120 m od hiše. Ali jih ima pravico postreljati in kaj naj storimo? (A. K. v Pt. s.)

Odgovor: Paznik ima pravico ustreliti psa, če ga zaleti v lovišču. Ali ga je v tem slučaju ustrelil v lovišču ali ne (kakor pravite 120 m od doma), to je treba dognati. Pravico pa imate, da se zaradi škode, ki jo delajo zajci, pritožite in zahtevati odškodnino od lovskega kluba. Treba pa se je seveda pravočasno in takoj pobrigati za to.

R.

Vprašanje 75. Ker napravljajo zajci mnogo škode ter nam dela lovski klub veliko nepriroke, kaj bi bilo ukreniti, da se lovski klub razveljavi?

Odgovor: Lovskega kluba ne morete razveljaviti, pač pa lahko zahtevate odškodnino za škodo, ki jo povročajo zajci in druga divjačina.

R.

Vprašanje 76. Zadnja katastrofalna poplava mi je več travnikov popolno ali le delno zasula s peskom. Kako naredim iz teh opustošenih zemljišč najhitreje in najceneje zopet dobre travnike? (J. P. v D. p. Z.)

Odgovor: Na to vprašanje je težko dati splošen odgovor, ker se ravna vsa poprava in trebljenje takih zemljišč po kakovosti nasutega peska, po debelosti nasute plasti itd. Praviloma se ima vsa nasuta plast peska odstraniti, da pride na dan prejšnja ruša. To se da — če je pesek droben — še najceneje izvesti s pomočjo **konjskih kadun** ali **uprežnih kadun**, kakor jih rabijo za planiranje ali poravnavanje zemlje. Tako orodje bi morali dobiti; da se pa tudi doma napraviti. S to pripravo je pesek zajemati po nasutih mestih in ga potem odlagati na prikladnem prostoru. Seveda velja to le za odstranjevanje drobnega peska. Grušč in kamenje bi morali z roko in lopatami pobirati in nakladati ter odpeljavati na prikladna mesta. Kar ne moremo letos napraviti, to je nadaljevati drugo leto. Mnoga zemljišča so žal tako opustošena in tako na debelo zasuta z gruščem in kamenjem, da je vsaka pomoč silno otežkočena ali sploh neizvedljiva.

Vprašanje 77. Ali imamo kako sredstvo proti zelenim gosencam na zelju, kolerabi in karfijolu? (A. V. v K.)

Odgovor: Proti tem gosencam nimamo drugega pripomočka kakor **pridno obiranje**. Ker žro najbolj po noči, po dnevu se pa skrivajo na dnu listov, je najbolje, da jih zvečer lovimo in pokončujemo.

R.

Vprašanje 78. Imam velik vinski sod, ki ga že nekaj let nisem rabil. Sod ni plesniv, ima pa nekaj zaduhel ali kakor pravimo pust duh. Kako bi se dalo ta sod popraviti? (Ing. A. K. v Br.)

Odgovor: Sod morate zakuhati in oviniti. Najbolje bi ga bilo izpariti, za kar je pa potreben parni kotel. Sicer si pa lahko pomagata na ta način, da vlijete v sod vrelega krova, kateremu ste primešali 2% navadne sode (na 100 l krova tedaj 2 kg sode). Za tako zakuhavanje rabite najmanj en kotel krova pa tudi več. Na 100 l vsebine se računa namreč do 20 l krova. Ko ste sod nalili, ga je treba seveda z veho zamašiti in nato kotati. Ko je sod do čistega izpran, ga je še oviniti s kuhanico vinskih tropin ali droži, da postane bolj poraben. Sod je nato še enkrat izprati s čisto vodo. Natančno navodilo dobite v Skalicky-jevi.

knjigi „Kletarstvo“, ki bi jo moral imeti vsak vinogradnik. Dobi se tudi pri naši družbi in stane 74 Din. R.

Vprašanje 79. Moja krava ščije kri med vodo in ne vem vzroka tej bolezni. Kako ozdravim krvomočnost pri govedu? (I. Z. v Št. R.)

Odgovor: Krvomočnost ni bolezen sama zase, ampak le znamenje drugih bolezni, ki jih je treba najprej spoznati, da jih je mogoče zdraviti. Vzrokov za ta pojav je lahko več. Če gre od živali scalnica, ki je pomešana s strjeno krvjo, tedaj je to v zvezi z obolelimi obistmi, in se pojavlja pri živalih, ki uživajo kake ostre oziroma strupene rastline ali pa igličevje. Take rastline so n. pr. mleček, zlatice, konoplje, kislja zelišča in druge. Ako pa pušča žival scalnico, v kateri je kri enakomerno razdeljena, tedaj prihaja to najbrže od zastrupljenja, ki ga povzroča znani klop. Ta živi po gozdnih in travnih listih, zlasti na mokrih pašnikih in vlažnih senožetih. Na paši zleze ta mrčes po dlaki živali do kože, katere se trdno priklopi, ter izsesava iz nje hranilne snovi. Pri tem okuži s strupenim sokom kri, ki se začne razkrajati, kar onemogoči pravilno delovanje obisti. Te prepuščajo kri v scalni mehur, kjer se zmeša s scalnico. V zimskem času so vzrok krvomočnosti navadno strupena zelišča zlasti prisadnik, ki se nahaja v senu zapleveljenih travnikov. Zdravljenje krvomočnosti je različno in se ravna po vzroku tega pojava. Kot domače zdravilo se priporoča kislo mleko, ki se poklada živini do 3 litre na dan. Prvi pogoj pa je ta, da se odpravi vzroke te bolezni, na primer menjava krme, ne pustiti živine nekoliko časa na pašo in podobno. Če pa vzhic temu krvomočnost traja dalje, tedaj je pozvati živinozdravnika, da preišče žival in ugotovi pravi vzrok krvomočnosti L.

Vprašanje 80. Zraven mojega koloseka ima sosed obraščeno hosto, iz katere segajo veje približno osem metrov čez moj svet ter mi delajo škodo. Imam li pravico sosedu prisiliti, da odstrani veje, ki segajo čez moje zemljišče ali jih pa lahko sam obsekam? Čegavo je vejevje, ki sega čez tuj svet? (I. H. v S.)

Odgovor: Na to vprašanje je bilo že odgovorjeno v 15. številki letošnjega „Kmetovalca“ na strani 126. V izpopolnitev tamošnjih izjav prinašamo še drugo temeljitejšo pojasnilo gozdarskega strokovnjaka. — Po zakonu ima lastnik zemljišča tudi lastninsko pravico do vseh rastlin in rastlinskih delov: vej, sadja in korenin, ki rastejo v ali nad njegov svet, ne pa tudi do tistih, ki morebiti slučajno (n. pr. vsled vetra) padejo tostran meje. V tem smislu so tudi veje, ki rastejo čez Vaš svet, sadje in listje, ki od njih odpade, ter korenine, kolikor rastejo v Vaš svet, Vaša last. Vendar pa teh korenin in vej, ako se gre za gozdno drevje, ne smete poljubno posekati ali presekati, ako bi s tem povzročili obolenost ali napadenje dreves po nevarnih žuželkah in drugem mrčesu ali pa ogrožanje gozda po viharju, ker bi v slučaju take nesreče bili lahko kaznovani po gozdnem zakonu in odgovorni za vso škodo, ki vsled tega odvetja Vaše lastnine nastane v sosedovem gozdu. — Ne preostane torej drugega, kot da opozorite sosedu na škodo, ki se Vam godi in ga prosite, da sam poseka gozdna drevesa, ki Vam škodujejo. Če pa on navzlic ponovnim opominom noče o tem ničesar slišati, potem se morate obrniti na pristojnega srezkega poglavarja, da Vam po strokovni ugotovitvi o neškodljivosti za gozd dovoli odsekati veje ali presekati korenine, ki so po zakonu Vaša last. Za posamezno stoječa gozdna drevesa na negozdnem zemljišču (n. pr. ob meji travnikov) kakor tudi za negozdno drevje sploh, pa ta omejitev ne velja in Vi morete po brezuspešnih opominih veje natančno do meje odsekati oziroma ob meji napraviti jarek radi prefraganja korenin. Na vsak način pa je veliko bolje, da se mirnim potom pogodite (n. pr. težko je odsekati veje ravno nad mejo, brez najmanjšega poškodovanja ostalega dela vej ali drevesa),

kajti vsaka tožba je v škodo obeh strank, pa tudi strokovni ogled od strani srezkega poglavarja se v takih slučajih ne more izvršiti brez občutnih stroškov. Ing. R.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Sv. Marko pri Ptujju je zborovala 18. julija. Od 24 članov je bilo 7 navzočih. Podružnica je imela 2201 Din dohodkov, 1803 Din stroškov in preostanka 396 Din. V odbor so bili izvoljeni: Jan. Veršič, načelnikom in za odbornike Ant. Polanec, Aloj. Bezjak, Jan. Mikša, Fr. Zagoršek in Mirko Marinčič. Za delegata je bil izvoljen Iv. Veršič. Sledil je razgovor o strojih.

Kmetijska podružnica v Celju je zborovala 1. avgusta. Od 56 udov je bilo 12 navzočih. Delegatom je bil izvoljen Jur. Strenčan. Po tej izvolitvi je predaval g. ref. Zupanc o perutninarstvu in prašičereji, g. ref. Goričan pa o sadjarstvu, napravi jabolčnika in o spraviljanju krme.

Kmetijska podružnica Globoko je zborovala 1. avgusta. Od 113 udov je bilo 31 navzočih. Delegatom so bili izvoljeni načelnik Iv. Urek, Mart. Kostevec in Karl Agrež. Nadučitelj Medved je podal nasvete glede jabolčnih vrst in priporočal podružnici, da omogoči par fantom izvežbanje v obrezovanju drevja. Kmet. ref. Simončič je predaval o vinogradništvu in o trtnih škodljivcih.

Kmetijska podružnica Negova je zborovala 1. avgusta. Od 24 udov je bilo 5 navzočih. V odbor so bili izvoljeni: Vinko Breznik načelnikom in za odbornike: Al. Trstenjak, Jak. Klemenčič, Fr. Kavčič in Matjaž Mavrič. Delegatom je bil izvoljen Vin. Breznik.

Kmetijska podružnica Zdole je zborovala 1. avgusta. Od 31 udov je bilo 21 navzočih. V odbor so bili izvoljeni: Jan. Molan načelnikom in za odbornike: Iv. Černoga, Mart. Kink, Rud. Žajber, Mih. Borovinšek, Rob. Ivanuš in Jan. Omerzu. Delegatom je bil izvoljen Al. Šoba. Slednjič so se sprejeli predlogi za prosti uvoz galice, umetnih gnojil in gospodarskih strojev. Število članov je treba dvigniti. Nazadnje je imel ref. Simončič poučen govor o vinogradništvu, o trtnih boleznih in škodljivcih.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Drž. kmetijska šola v Št. Jurju pri Celju je zaključila 11 mesečni tečaj šolskega leta 1925-26. 30. septembra. Početkom leta je bilo sprejetih 29 gojencev, od teh je ministrstvo na predlog uprave sprejelo kot drž. gojence na prosta mesta 24 gojencev, tako da je bilo le 5 plačujočih. Žal, da so ravno od drž. gojencev 3 po odredbi zdravnikar morali kmalu izstopiti, eden pa je bil pozvan na vojaški rok. Šolo je dovršilo 25 gojencev, 4 s prav dobrim, 21 z dobrim uspehom. Vsi razen enega so bili iz Mariborske oblasti in to po večini iz Savinjske doline, šoštanjanskega okraja in Pohorja. Vsi gojenci so bili kmetijski sinovi in prav pridni, tako pri pouku kakor pri delu. Vrnili so se na svoje domove, kjer jih velika večina ostane.

Novo šolsko leto, ki se je po odredbi ministrstva razširilo na 12 mesecev in določil začetek s početkom oktobra, se je začelo že 7. oktobra. Prosilcev je bilo 50. Po rešenju ministrstva se jih je sprejelo 20 kot drž. gojence na prosta mesta, 10 kot privatne na plačujoča mesta. Za toliko je tudi mesta na zavodu. Žal, da se je moralo veliko prosilcev odkloniti. Večina sprejetih je iz gornje Savinjske doline, prevaljskega in slovenjegraškega sreza, trije so pa tudi Prekmurci. — Direktor inž. Petkovšek.

Državna kmetijska šola na Grmu poroča, da se bo šolsko leto pričelo še le dne 6. novembra t. l. potem, ko zapustijo sedanjí učenci zavod. Oni letošnji prosilci, ki bodo v šolo spre-

jetí, bodo obveščeni o sprejemu sredi oktobra, tako da se še lahko pripravijo za vstop v zavod. Seznam odklonjenih se bo vposlal ministrstvu za kmetijstvo radi morebitne pridežitve v druge zavode.

GOSPODARSKE STVARI.

Sadna razstava v Gor. Logatcu. V nedeljo, dne 17. t. m. otvori kmetijska podružnica v Gor. Logatcu v Sokolskem domu istotam sadno razstavo. Razstava ima predvsem namen pokazati, kake vrste sadja pri nas goje in s kakim uspehom. Na razstavi bo zastopanih čez sto sadnih vrst. Umljivo je, da vlada med tukajšnjimi sadjerejci za to razstavo veliko zanimanja in radovednosti. Pri otvoritvi razstave ob 9. uri dopoldne bodo navzoči tudi sadjarski strokovnjaki iz Ljubljane, ki bodo ljudem predavali o sadnem izboru za tukajšnji okraj in o ustanovitvi sadjarske podružnice. — Priporočamo vsem sadjerejem iz Logatca in bližnjih občin in sploh vsem, ki imajo veselje do sadjarstva, da se te razstave udeležijo, če ne že v nedeljo pa vsaj v ponedeljek, ker bo tudi ta dan odprta. K razstavi vabimo tudi vse bližnje šole, da si ogledajo z učenci, kako pri nas sadje uspeva. Na razstavi ima izložbo tudi „Chemotechna“ iz Ljubljane, ki bo razpoložila svoja sredstva za zatiranje sadnih škodljivcev.

Razstava in premovanje goveje živine v Selcih se vrši v ponedeljek 18. oktobra tl. ob 9. dopoldne.

Oddaja trt iz državnih trtnic. Po odloku ministrstva za kmetijstvo in vode z dne 12. t. m., br. 39665 velja v vseh državnih kmet. napravah jeseni 1926. in spomladi 1927. leta za 1000 (tisoč) komadov trt ta-le cenovnik: a) Ključi ameriške trte 35 do 40 cm dolgi: I. vrsta po 100 Din; II. vrsta po 35 Din. b) Korenjaki (sajenke) ameriške trte: I. vrsta po 250 Din; II. vrsta po 75 Din. c) Cepljenke: I. vrsta po 1500 Din; II. se ne prodaja. d) Ključi domače trte (za cepiče) navadne dolžine: po 80 Din. — 1. Za one osebe, ki vzamejo več kot 5000 ključev, da bi proizvajale korenjake in cepljenke za prodajo, se zvišajo gornje cene ključev za 100%, t. j. za: I. vrsto na 200 Din; II. vrsto na 70 Din. 2. Okrajnim in okrožnim trtnicam, ki nimajo dovolj lastnih sredstev na razpolago, morejo drž. trtnice izdajati ključe in korenjake **brezplačno**, in sicer po razporedu oddelka za vinogradarstvo in sadjarstvo ministrstva za kmetijstvo in vode. 3. Pri trtnicah, v katerih področju celokupna naročila presegajo letni pridelek trtnega materiala, se smejo poedina privatna naročila vpoštevati k večjemu za 1000 cepljenk ali 2000 korenjakov, odnosno 5000 ključev. 4. Osebam, ki zahtevajo trte za poplnitev in razširitev svojih vinogradov, ni treba predlagati potrdil o vsebini apna svojih zemljišč, nego naj v prošnji samo označijo preje porabljeno podlago in izjavijo, ako je vinograd na dotični podlagi v dobrem stanju. 5. Prosilcem, ki prosijo za ključe in korenjake, ni treba za letos, vključno členu 15., točki 5. pravilnika za izvrševanje zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva, predlagati potrdila občinskega urada, da jemljejo trte izključno za sajenje na svojem zemljišču. — Za velikega župana ljubljanske oblasti: **Kremenšek s. r.**

KMETIJSKE NOVICE.

Poučni izlet. Sreski kmetijski referent v Novem mestu g. Fran Malasek priredi tekom jeseni (novembra) enodnevni izlet kmetovalcev v Zdenčico na Hrvaškem. Ogledali si bomo ribogojstvo z glavnim ribolovom v ribnjaku velikem 430 orolov, nadalje ondotno uzorno živinorejo, ameriške naprave za kisanje krme in druge zanimivosti. Obiskovalcem se bo nudila

prilika občudovati, kaj se da napraviti iz močvirja. Pravočasne prijave sprejema gori imenovani. Za polovično vožnjo na železnici bo skrbnjeno. Dan izleta se bo naznanil kasneje.

KNJIŽEVNOST.

Berba i vrijenje vina (Trgatev in kipeenje mošta). Pod tem naslovom je izišel II. zvezek knjižnice za vinogradnike in sadjarje iz peresa prof. Gjura Kaitnerja ravnatelja enološkega zavoda v Zagrebu. Vsebina je sledeča: Sestava grozdja. Mošt. Priprava mošta. Beli mošt. Črni mošt. Mošt iz gnilega in poškodovanega grozdja. Beli mošt iz črnega grozdja. Preiskovanje mošta. Sladkor. Kisline. Poprava mošta. Slajenje mošta. Razkisanje mošta. Dodajanje kisline. Dodajanje tanina (čreslove kisline). Zveplanje mošta. — Kipenje (vrenje) mošta. Čiste vinske droži. Matične droži. Naravne droži. Mošt iz gnilega grozdja. Prednosti čistih vinskih droži. Sulfite droži. Izvedba kipeenja. Zračenje mošta. Najvažnejša okolnost za uspešno izvedbo alkoholnega kipeenja. Previsoka toplota pri belem in črnem moštu. Tiho ali poznejše kipeenje. — Brošura je izšla v zalogi „Gospodarskih Novin“. Cena ji je 5 Din. Naročiti jo je pri Upravi „Gospodarskih Novin“, Zagreb 6. Pretinac 61.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Slike udeležencev društvene skupščine 1926 so prav dobre. Izdelane so v treh raznih formatih; cene so sledeče: format 18/24 komad Din 35.—, format 13/18 kom. Din 25.— in razglednice po Din 8 komad. Tovariši, ki so slike naročili pri tov. Sottlerju, jih bodo prejeli tekom prihodnjih dni. Oni tovariši, predvsem izven Maribora, ki slik še niso naročili, naj jih naroče **do konca oktobra t. l. neposredno** pri foto-ateljeju Mirko Japelj, Maribor, Aleksandrova cesta 25. Naročila na oba formata večjih slik se izvrše **samo** po povzetju protivrednosti plus poština, odnosno ekspedicijski stroški (pribl. Din 3—5). Naročilom za razglednice je priložiti, odnosno poslati denar vnaprej (za porto 1—2 Din). Kdor želi, da se mu slike dopošljejo „priporočeno“, naj to posebej označi.

URADNE VESTI.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo, dne 9. septembra 1926.

(Dalje.)

Blagovni promet. Od 1. julija dalje je Kmetijska družba za jesensko dobavo naročila 20 vagonov Tomasove žlindre, 2 vagona kalijeve soli, 1 vagon mešanega gnojila, pol vagona ribje moke, večje število sadnih mlinov in rebljačev, nadalje škropilnic in žveplalnikov, trijerjev in čistilnikov, plugov, travniških bran in raznih drugih potrebščin, ki se povečini nabavljajo v jeseni. Oddaja blaga v tej dobi je bila bolj šibka, deloma vsled denarne krize, deloma vsled neprikladnega časa. Letošnja uporaba superfosfata za ajdo je znašala komaj 20 vagonov, medtem ko je druga leta dosegla 30 in več vagonov. V označeni dobi se je oddalo razven tega še kakih 13 vagonov drugih umetnih gnojil, okrog pol vagona lanenih tropin in drugih močnih krmil, nad pol vagona ajde za seme in dalje večje količine raznih strojev, sredstev zoper škodljivce in drugih kmetijskih potrebščin. — Za jesensko setev je Kmetijska družba nabavila semensko pšenico, ječmen in rž, da ugodí

udom, ki so vsled letošnjega deževja imeli slab pridelek na teh žitih.

O priliki kmetijske razstave je družba priredila v nedeljo, 5. septembra v Šiški pri g. Franc Černetu s sodelovanjem zastopnika Sackove tvornice za pluge poskusno oranje s Sackovimi plugi, katerega se je udeležilo nad 50 okoliških kmetov. Taka poskusna oranja bi bila umestna tudi v drugih krajih, da spoznajo kmetovalci dobre pluge. Da razširi družba uporabo apnovega dušika, je s sodelovanjem tvornice dušika v Rušah pri nekaterih agilnejših podružnicah ustanovila zaloge tega gnojila. — Družba je začela propagirati tudi uporabo mešanega umetnega gnojila, ki ga proizvaja tvornica v Rušah in ki vsebuje vsa potrebna rastlinska hranila.

G. Košar je priporočal, naj družba posreduje, da bodo tvornice in trgovci v Sloveniji prodajali samo taka umetna gnojila, ki imajo zajamčene odstotke rastlinskih hranil. Pojasni se mu, da so bile podružnice, ki naročujejo vagonске pošiljke umetnih gnojil, pozvane, da vzamejo vzorce in jih pošljejo Kmetijski družbi v preiskavo. Na ta način je mogoče od tvornic zahtevati morebitno povračilo pri nižjeodstotnem blagu.

Po raznih vprašanjih gg. odbornikov in tozadevnih pojasnilih je bilo poročilo o blagovnem prometu odobreno.

Skladišče na Poljanah in v Mariboru. G. predsednik je omenil svoječasni sklep glavnega odbora glede prenosa skladišča na Poljane. V to svrhu bo treba urediti tamošnje prostore, kar bo stalo približno 30.000 Din. Del te svote bi se kril iz morebitne najemščine, ki bi jo plačala državna podkovska šola, ki se želi vrniti v svoječasne prostore. Glavni odbor je pooblastil predsedništvo, da ukrene tozadevno vse, kar se mu zdi najprimernejše in najkoristnejše za družbo.

Skladišče v Mariboru, razpolaga sicer s primernimi prostori, ki jih je pa treba šele praktično urediti. Tozadevni stroški so proračunjeni na 16.000 Din. Proračun za razsvetljavo vinske kleti pod hišo znaša okrog 30.000 Din. Za to klet se poteguje nakupovalna in prodajna zadruga „Panonija“, s katero se bo treba dogovoriti glede najemščine, kakortudi glede primerne adaptacije. Glavni odbor je pooblastil predsedništvo, da ukrene kar bo potrebno tako glede skladišča, kakortudi glede namestitve še ene uradniške moči v tem skladišču.

Kmetijska družba ne more svojega strokovnega delovanja razviti tako, kakor bi bilo želeli, ker nima dovolj strokov-

nih sil. Družbeni tajnik in kmetijski svetnik Rohrman sta tako zaposlena, da jima ne preostaja časa za poživljenje delovanja kmetijskih podružnic. Zato bi bilo predvsem za to delo nastaviti posebnega kmetijskega strokovnjaka. Po daljši razpravi je glavni odbor sklenil, da se razpiše mesto strokovnega uradnika.

Sprejem novih udov. Glavni odbor je sprejel kot prave ude 18 priglasenih članov pod pogojem, da jih ne osporijo podružnice do prihodnje odborove seje. Od zadnje odborove seje ni bil noben tedaj pogojno sprejetih udov osporjen, zato se smatra, da so postali vsi ti pravnoveljavni udje.

(Dalje prih.)

VABILA

z občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.

2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnikstva, da pravočasno (t.j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev obnove zborov) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Češnjica v Boh., v nedeljo, 31. oktobra 1926. ob treh popoldne pri načelniku št. 51;

Dol pri Hrastniku, v nedeljo 7. novembra 1926. ob devetih dopoldne v občinski hiši;

Hoče, v nedeljo, 14. novembra 1926. po rani službi božji v Društveni dvorani.

Jarenina, v nedeljo, 31. oktobra 1926. ob osmih zjutraj v zgornji šoli;

Konjice, v nedeljo, 28. novembra 1926. ob osmih zjutraj v prostorih Katoliškega doma;

Mestinje-Sv. Peter, v nedeljo, 31. oktobra 1926. ob dveh popoldne v prostorih Florjana Verk v Gričah;

Primskovo pri Kranju, v nedeljo, 31. oktobra 1926. po jutranji maši v šolskih prostorih;

Rečica-Nazarje, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob osmih zjutraj v župnijski pisarni na Rečici ob Savinji;

Ribnica na Pohorju, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob devetih dopoldne v gostilni Jos. Petrun-a v Ribnici.

Sv. Peter v Sav. dolini, v nedeljo 14. novembra 1926. ob poldevetih dopoldne v društvenem domu;

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 285, v M. 3):		
1 par dobrih konj	1000 do 7.000	
Voli in krave (prigon v Lj. 141, v M. 414 glav):		
1 kg žive teže I.	7.50 do —	8 — do 8.50
1 „ „ II.	6.50 do —	7 — do 7.25
1 „ „ III.	6 — do —	6.50 do 7 —
1 „ „ krave, klobasnice	3 — do 3.50	3 — do 4 —
Teleta (prigon v Lj. II, v M. 4 glav):		
1 kg žive teže	11 — do 12.50	10 — do —
Prasiči (prigon v Lj. 222, v M. 633 glav):		
1 komad 6—8 tednov stari	150 — do 250 —	125 — do 150 —
1 „ 3—4 mesece „	—	250 — do 300 —
1 „ 5—7 „ „	—	420 — do 450 —
1 „ 8—10 „ „	—	525 — do 550 —
1 „ enoletni	—	1000 — do 1200 —
1 kg žive teže, debeli	—	9.25 do 10 —
1 „ mrtve teže, debeli	—	15 — do 17 —
Kože:		
1 komad konjske kože	—	75 — do 100 —
1 kg goveje kože	—	11 — do 13 —
1 „ telečje kože	—	15 — do 17 —
1 „ prašičje kože	—	— do 6 —
1 „ gornjega usnja	—	80 — do 100 —
1 „ podplatov	—	60 do 70 —

	Ljubljana	Maribor
Perutnina:		
1 komad piščanec	15 — do 25 —	10 — do 30 —
1 „ kokoš	25 — do 35 —	30 — do 40 —
Mleko, maslo, jajca, sir:		
1 liter mleka	2.50 do 3 —	2 — do 2.50
1 „ smetane	— do —	11 — do 14 —
1 kg čistinega masla	— do 55 —	50 — do 65 —
1 „ surovega masla	45 — do —	— do 40 —
1 „ bobinskega sira	—	—
1 „ sirčka	9 do 10 —	3 — do 7 —
1 jajce	1.25 do 1.50	1.25 do 1.50
Žito in drugo:		
1 q pšenice	310 — do 320 —	250 — do 300 —
1 „ rži	235 — do 260 —	175 — do 200 —
1 „ ječmena	225 — do 240 —	175 — do 225 —
1 „ ovsu	210 — do 250 —	200 — do 225 —
1 „ prosa	— do —	— do 300 —
1 „ koruze (nove, sušene)	220 — do 230 —	220 — do 300 —
1 „ alde	300 — do 325 —	— do 300 —
1 „ fižola, ribničar	350 —	200 — do 250 —
1 „ tižola, prepeličar	320 —	—
1 „ krompirja	125 — do 150	125 — do 200 —
Krma:		
1 q sladkega sena	100 — do —	75 — do 100 —
1 „ kislega sena	75 —	—
1 „ slame	— do 50 —	40 — do 50 —
Kurivo:		
1 m ³ trdih drv	150 — do —	140 — do 160 —
1 „ mehkih drv	75 — do —	105 — do 120 —

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/1 stran	Din 1200.—	1/8 strani	Din 200.—
1/2 strani	Din 600.—	1/8 strani	Din 150.—
1/3 strani	Din 400.—	1/12 strani	Din 100.—
1/4 strani	Din 300.—	1/24 strani	Din 50.—

Priloga listu stane Din 1200.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 10.—, vsaka nadaljna beseda 50 para.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Članom Kmetijske družbe iz Mariborske okolice se naznanja

da so razne kmetijske potrebščine, kakor gnojila, galica, semena in stroji na zalogi tudi v Mariboru na Meljski cesti št. 12, tik za kolodvorom, v lastni hiši Kmetijske družbe. Zglasite se osebno ali pišite na naslov:

Skladišče Kmetijske družbe v Mariboru, Meljska c. 12 (na dvorišču).

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine načelno le proti povzetju oziroma gotovemu plačilu, ker jih mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštinih položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrbijo za takojšnjo poravnavo.

Semena.

Pšenica, Dišeška ozimna 1926, drugi pridelek, po Din 4 za 1 kg, vreče se računijo posebej.

Ozimna semenska rž po Din 3.25, vreče se računijo posebej.

Ozimni ječmen po Din 3.— v vrečah po približno 80 kg, bruto za neto. Ker je zaloga ozimnega semenskega žita le majhna, zato sprejema družba naročitve le neobvezno.

Umetna gnojila za jesensko gnojenje.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 300.— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 310 za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kaljeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg, vreče po 50 kg stanejo 85.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 140.— za 100 kg z vrečami. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred.

Mešano umetno gnojilo K. A. S. za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje kalij, dušik in superfosfat v primerni sestavi po Din 170.— 100 kg. Vreče in dovoz na kolodvor se pri računa po lastnih stroških. Za 1 ha 300 kg. To gnojilo bo jeseni dobavno in sprejema družba prijave že sedaj.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo po Din 380.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudniški superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 90.— Din 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razkležena kostna moka, 26% fosforove kisline, 2% dušika po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 40—400 kg.

Thomasova žlindra. Kmetijska družba bo za jesensko in zimsko gnojenje naročila le toliko vagonov žlindre, kolikor jih bo po podružnicah pri njej naročenih. Zato prosimo, da se prijave pošljejo družbi brez odloga, da se bo mogla pri nakupu po njih ravnati. Cene za 100 kg pri odjemu pol ali celega vagona franko kolodvor Ljubljana ali Maribor jamčeno 17% skupne fosf. kisl. Din 132.—; 18% Din 139.50; 19% Din 147.—; 20% Din 154.—. Pri nadrobni oddaji se cena zviša za 5 Din pri 100 kg za prevažanje in režijske stroške.

Krmila:

„Elcema“ — sredstvo proti metuljavosti pri goveji živini, ovcah, konjih in prašičih. Bolna odrasla živina dobi 10 gramov vsak dan, kot varstveno sredstvo 2—3 krat na teden po 10 gr. teleta, ovce, koze, žrebeta po 5 gramov na dan in glavo, jagneta in pujski po 1—2 grama. 1 kg te bakrove soli stane 30 Din.

Kostač, moka za pokladanje živini po Din 14 za 1 kg.
Lanene tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Pokladno apno v izvirnih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg.

Kibja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtné potreščine:

Arborin, drevesni karbolini, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.— Po pošti se razpošilja samo v ročkah po 3 in pol kg po Din 50.— Poštnina posebej.

Arsokol (glej spis v štev. 5 „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk v steklenicah po 100 gr Din 20.—

Antiklor (salojdin) po Din 5.— za 1 kg v sodih po približno 300 kg, po Din 5.20 za 1 kg v sodih po 100 kg, po Din 5.30 za 1 kg pri manjšem odjemu.

Bakreno cedilo za vino, Patent Kovina, (tronožno) po Din 450.— za komad.

Bosna pasta po Din 6 franko Maribor, franko Ljubljana Din 6.50. Lubi se v čebrih po 25, 50 in 100 kg.

Ebuloskope Vidal-Malgand po 300 Din za kompl. aparat. Eponit, vinski, po Din 50 za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 50.— za 1 kg.

Fenolitaleinov papir po 11.— Din za dozo.

Flora škropilnice, dvolitrske, ročne, za cvetice, po Din 370.—

Gnojne vile s 4 ročaji po 15.— Din za komad.

Grozni mlin, izdelek trvdke M. Kozinc, Sevnica, po Din 850.—

Grozni mlin trvdke Weiss Klosterneuburg, 65 kg teže po 1580.— Din.

Grozni rebljači „Ideal“ štev. 8 Mayfarthov izdelek, št. 8, prenosljiv po 2550.— Din.

Grozni rebljač (Centrifugalni stroj trvdke Weiss Klosterneuburg) 5450.— Din.

Gumijeve plošče po 5 Din komad.

Gumijeve cevi za škropilnice, iz dobrega rdečega gumija po 12.— Din meter.

Gumijeve kroglice po 50 par komad.

Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.— za komad.

Hora patrone po 12.— Din komad.

„Julien“ sredstvo za čiščenje vina, za belo vino št. 2 in za rdeče vino št. 1 v zavitkih $\frac{1}{4}$ kg Din 30, po $\frac{1}{2}$ kg Din 50, 1 kg Din 100.

Kurtakol, bakren preparat, sredstvo proti peronospori po Din 6.— za 1 kg (1 do 1 $\frac{1}{2}$ kg prahu na sto litrov vode, apna ni treba).

Merilo za sode, novost patent Matievlč po 126 Din za 2 m zložljiv aparat.

Modra galica jamčeno 98/99% po Din 7.— za 1 kg.

Moštne mere (vage) za v žep, mali format po Din 95.— večji format s termometrom po Din 140.—

Natrijev bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12.50 za kg v posodi kupca.

Ročni žveplalniki po Din 65.— komad.

Salojdin (antiklor) po Din 5.— za 1 kg v sodih po približno 300 kg, po Din 5.20 za 1 kg v sodih po 100 kg, po Din 5.30 za 1 kg pri manjšem odjemu.

Sadni mlin trvdke Weiss Klosterneuburg z mlinskimi kamni po 4250.— Din.

Sadna in vinska stiskalnica najnovejšega sistema, izum g. Antona Vidmarja, Begunje pri Cerknici, z dvema košoma po Din 2500.

„Stopp“ nastavke sistem Fr. Nechvile, Dunaj za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) po Din 165.—

„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi rjavo pleskani po Din 200.

„Srgo“ patroni po Din 7.— za komad.

Sulkol (koloidalno žveplo) proti oidiju v zavitkih po pol kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.

Stiskalnica za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—

Škarje za trte št. 37a ali št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.

Škropilnice razpršilke za cvetlice od td. Kunde, od 11.— do 205.— Din.

Škropilnice, orig. Vermorel, trtne nahrbtnne Torpille No. 1 po Din 620.—, Oranges po Din 590.—

Škropilnica franc. znamke „Automatique“ Din 680.—

Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Uspulun

je barvasti prah, ki se v vodi hitro raztopi in se dobiva pri Kmetijski družbi v škatlicah po 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.—

Vinalkometer za določanje alkohola od trvdke Theo Seitz po Din 120 za kompletno garnituro v lesenem kartonu.

Vinometri „Weinlaube“ od trvdke Weiss po Din 60.— za garnituro v okrogli škatli.

W. L. B. Spezial Mousse Preparat, (zoper peronospori) v zav. po 70 dkg po 18.— Din.

Vrtnarsko orodje orig. trvdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo (glej spis v „Kmetovalcu“ štev. 3) po Din 38.50, Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtné in trtne škarje po Din 52.—, 76.—, 117.—, 146.—, 190.—

Žage za drevesa od td. Kunde, od 30.— do 124.— Din.

Žveplo v rlinčah za žveplanje sodov po 15 Din za 1 kg.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4.25 za 1 kg.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalnike, ročne po 65 Din za 1 komad.

Žveplalniki nahrbtnni po Din 400.— za komad.

Žveplalniki nahrbtnni, za trte Eclair 1, po Din 450.—, Eclair 3 (lance) po Din 500.—

Razne kmetijske potreščine:

Brzoparilnice „Alfa“ original B po 120 l po 1900.— Din, D po 200 l po 2620.— Din.

Brusne kamne Bergamo $2\frac{1}{2}$ cm po 6.— Din, francoske po $2\frac{1}{2}$ cm po 7.— Din, umetne domače osle (Svatyn) po 4 Din komad.

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 16 zobne po Din 15.— za komad.

Gumijevi seski z premerom 20 mm po Din 20 komad, seski št. 8181a iz rdečega patent gumija 40 mm prečnikom in 135 mm dolžost po 30 Din komad.

Higosan živo srebro, sredstvo za močenje semena proti snežne plesni rži, progavosti ječmena in pegavosti fižola in graha, v zaklopnih po 200 gr po 40 Din.

Heidovi (izvirni) trijerji (čistilniki) znamka II., razred II. po Din 3600.—

Kose prvovrstne 65 cm, 70 cm, 75 cm, 80 cm po Din 28.— 28.— 29.— 29.—

Kultivatorje (ročne) po 18, 20 in 25 Din komad.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—

Orodje vrtnarskega društva: male plošate škropilnice po 10 l po 90 Din, klini za vrstico po 3.— Din, lopate za štihanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 Din komad.

Porzol preiskušeno suho sredstvo za prašenje semen proti snetjivosti v zav. po 200 gr Din 10.—

Peresa ka vrtnim škarjem po 1 Din komad.

Posnemalnik „Titan“ od danske trvdke „Aktieselskabet Titan“ Kobenhavn L za 150 l po Din 2500.—

Na željo nekaterih mlekarn si je Kmetijska družba uabačila tudi zelo priljubljene ročne posnemalnike znane švedske znamke „Baltic“, ki jih oddaja po sledečih tvorniških cenah:

na uro 35 l posnemaloč „Baltic“ posnemalnik H : F za gospodinjstva Din 620. M : O za 60 l Din 1260, za 100 l K : 1 po 1700 Din, za 130 l K : za kmetije 4—7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Požiralnikove cevi za telela Din 160, za goved po Din 350.—

„Ptičji strah“ strašilo proti vranam, škorcem, vrabcem l. dr. škodljivcem v vinogradih, koruznjakih in na polju. Vsabuje 20 strelcov, ki enkrat užgani počijo vsake pol ure. Komad stane Din 20.—

Reporezni stroji E. W. A. po Din 700.—

Robkalni stroji za koruzo EMR po Din 950.—

Ročno sejalo po Din 210.— komad

Sirišče. Mlekarnam priporočamo namesto telečjih želočev ali drugih sredstev za napravo sira sirišče po navodilih farmac. tvornice „Kastel“. Dobi se v pločevinastih puščicah po 25 gr po Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Slamoreznice 10 col. reg. od 6 mm do 48 mm, komad Din 1050.

Slamoreznica T. S. 8, po Din 1200.—

Slamoreznica, velika F. V. S. 12, po Din 2190.—

Telečni napalalniki po Din 100.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošilja le pločevinaste kante.

(Nadaljevanje na predzadnji ovojni strani.)

Trijeri (orig. Heidovi) po 3600 Din.
 Trokarji za goved po Din 100.—
 Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—
 Žitni čistilniki z 10 sitami po Din 1600.—

Poljedelski stroji.

Družba je pravkar prejela vagon orig. Sackovih izdelkov, ki jih bo oddala udom in podružnicam po nastopnih nizkih cenah:

Univerzalni plug D6 MN s kratko desko po Din 850.
 Univerzalni plug ESB5 po Din 920.
 Univerzalni plug D5 MNR po Din 780.
 Obračalni plug UW5 po Din 1040.
 Podzemeljski plug po Din 400.
 Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 178.
 Okopalnik H4 po Din 315.
 Okopalnik XXV SACK (kopačice) po Din 440.—
 Okopalnik „Planet“ štev. 8 Din 750.
 Okopalnik „Planet“ štev. 18 Din 220.
 Osipalnik kompletni po Din 780.—
 Osipalnik HSE po Din 310.
 Osipalnik HZL po Din 700, manjši po Din 350.

Uspeh je sijajen!

Brez „Thürpil“-a ne morem vzrejati telet. — H. K. velepos. v V. „Thürpil“ je najboljšo sredstvo proti driski naše domače živine. Zahtevajte pristni „Thürpil“, odklanjajte nadomestilo. „Thürpil“ se dobiva v lekarnah in pri živinozdravnikih. Tovarna: Cl. Lageman, Chemische Fabrik, Aachen (Nemčija). V zalogi pri: „Lykos“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

TRSNICE tvrdke CLOTAR BOUVIER

veleposestvo vinogradov
 Gornja Radgona

Da ugodimo vedno večjem vprašanju po trtah, smo naše trsnice zopet povečali ter zamoremo oddati v pomladi 1927 večjo množino izključno prvovrstnega trsja. Dobavljamo samo čistovrsten, dobro okoreninjene in izvrstno zaraščene sadike; cepiči so vzeti od selekcioniranega in na dober prinos preizkušenega trsja.

Seznam vrst, cenik in dobavni pogoji na zahtevo gratis in franko.

Vse vrste poljedelskih strojev, kakor:

gepeljne mlatilnice, čistilnice (trijeri), mline in preše za sadje

in grozdje, slamoreznice i. t. d.

dobite v priznani najboljši kakovosti vedno po najnižji ceni pri tvrdki:

SCHNEIDER & VEROVŠEK

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji
 LJUBLJANA, Dunajska cesta štev. 16.

Osipalnik M za 7" plug (Sack) po Din 390.—.

„Livska brana“ 23 po Din 700.

Njivska brana SE2 po Din 700.

Travnjska brana A3 po Din 700.—, A4 po Din 710.—

Travnjski skarifikator „Darius“ 14 po Din 4100.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5600.

Kultivator FZBVR SACK z sedmimi noži po Din 1780.—.

Kultivator z devetimi (peresnimi) noži po Din 1980.—.

Izruvač za krompir SACK z sedmimi deli Din 420.—.

„Planet junior“ kultivatorji. Na mnogostranske želje nabavila si je družba večje število dobro znanih orig. Hofferr-Schranz-Clayton-Shuttleworth-ovih tzv. Planet junior okopalnikov (kopačic). Ta kultivator štev. 8 za konjsko vprego, teža pribl. 42 kg, stane s prestavljanim kompletnim okvirjem Din 750.—. Mali Planet junior št. 18 s kopačem za eno kolo, teža pribl. 9 kg Din 220.— Planet kultivator je nesporno najboljšo orodje za kulturo krompirja, koruze, krmske pese, hmelja, tobaka, za vinograde itd.

Naročila na sadno drevje.

Iz drevesnice Kmetijske družbe se bo za jesensko saditev oddajalo in razpošiljalo sledeče prvovrstno sadno drevje:

1. Visoke jablane: Bobovec, Jakob Lebl, Landsberška reneta, Doč. voščenska, Damason, Kaselska reneta, Bellefleur, Beil ananas, Zlata parmena, Baumanova reneta in Mošančegar po Din 12.50.

2. Visoke hruške: (žlahtne): Hardisovka in Avranška; moštнице: Ozimka, Vajlarca in Koroška po Din 12.50.

3. Pritlične jablane: Landsberška reneta, Bismark, Čelini, Bellefleur, Deanov Kodlin, Cesar Viljem, Lord Sulfield in rdeči Astrahan po Din 20.

4. Pritlične hruške: Pastorovka, Avranška, Vojvod. Elza, Dielovka, Klapovka, Abreška krasotica, Viljamovka in Amanliška po Din 20.

Naročila, ki se morajo zaarati, sprejema Kmetijska družba že sedaj, oddaja se bo vršila koncem oktobra. Drevesnica si pridružuje pravico, poslati ev. kako drugo pripravno vrsto, če bi naročena vrsta pošla. Pri vsaki naročitvi je navesti železniško postajo. Manj kot 10 dreves se ne bo pošiljalo. Stroški ekspedicije za vsak ovoj po 20 Din.

Sadno drevje
 Več tisoč lahkih visokodebelnih dreves za jesensko saditev imam na prodaj, samo boljše preizkušene vrste, kakor tudi lahke in hrastovo pritlično drevje. Cene zmerni, po dogovoru. Pri večjem številu znaten popust. Vse franko pošlaja Skofja Loka. Andrej Hafner, Dorfleje št. 14, pošta Skofja Loka.

Za jesensko saditev
 Sadno drevje od prvovrstnih lahkih in hrastov raznih drevesnih oblik nudi po zmerjeni ceni: Drevesnica v Novem Sateku pri Velenju. Sadno drevje iz čim višje in trilete naraslo, tem bolj je moč zdravo in mrlje. Hočete zdravo in dobro vkorenineno drevje, potem napravite poskus iz moje drevesnice! Franjo Horvat, vrtnar, Satek pri Velenju.

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navedeno leto 1927,

ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevan in je še danes najbolj obračunan.

Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. Opozarjamo na davčne spise, koje mora vsak čitati, da bo vedel, kaj smo plačevali nekdanj, kaj in koliko mora plačevati danes zlasti Slovenija.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikov
 tiskarna in litografični zavod
 LJUBLJANA, BREG ŠTEV. 12.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 10.— vsaka nadaljna beseda po 50 para. Vsakega 10. in 35. v mesecu se zaključijo spremembe oglasov za prihodnje število. Uprav. tvo ne prevzame posredovanja.

800 kg žebjev (žičnikov)

od 45 do 70 mm dolgih, po Din 250 za 1 kg ima na prodaj: Mihael Kavčič, Zgor. Šiška 125 pri Ljubljani. 315

3 plemenske merjaščke

stare 5 in pol mesecev, ima na prodaj: J. Segula, vzrejevališče v Hlaponci 16, p. Jaršinci pri Ptuj. 312

Krojači in krojačice!

Kroje (šnite) po poljubnem modelu iz žurnala, ter za vsakovrstna zgornja in spodnja oblačila izdeluje in razpošilja za dame, gospode in otroke Knefelj Alojzij, strokovni učitelj za krojaštvo, Ljubljana, Križevniška ulica 2, 1. nadstr. 300

Kmetovalci!

Vsled dežja in poplave bo nastopila letos smrdljiva snetjavost pri pšenici v veliki meri. Proti nastopu snetjavosti za-
more Vas

sigurno zaščititi edino

„Porzol“

suho sredstvo za prašenje pšenice,

katero pospešuje kaljivost semen, ter zasigura večji in boljši pridelek. „Porzol“ je preizkušeno sredstvo! Uporaba zelo enostavna! Cena Porzola: 1 zavitek 200 gramov Din 10.—, 1 zavitek 1 kg Din 44.—. Za 100 kg pšenice zadostuje 200 gramov „Porzola“. Zahtevajte „Porzol“, dobiva se povsod. Trgovci, ki želijo imeti „Porzol“ naprodaj dobijo popust.

Vsa navodila daje brezplačno tvornica:

„KAŠTEL“ D. D.

Zagrebačka poslovna

ZAGREB, Poštni predal 104.

Uradni prostori:

Nikoličeva ulica št. 8/I. nadstr.

Sadno drevje Kmetijske družbe za jesensko saditev. (Glej posebni oglas na predzadnji strani!)

Sode

vseh velikosti ima vedno v zalogi, ter isto tam se sprejemajo vsa popravila po najnižjih cenah, Fran Repič, sodarsko podjetje, Ljubljana (Trnovo.) 241

Kupujemo zlato, srebro

platin, vsake vrste srebrni in zlati denar, metalne odpadke po najvišjih cenah. (Večje množine prevzamemo osebno). Tovarna za ločenje dragih kovin Ljubljana, Spod. Šiška (Jernejeva c. 8.) 251

Sode

v razni velikosti izdeluje Jožef Čizman, Tacen št. 74, pošta Št. Vid nad Ljubljano. 310

Sadno drevje

jabolčnih in hruševih visokodebelnih dreves za jesensko in spomladansko saditev ima na prodaj: Kmetijska podružnica v Slov. Konjicah. Prijave od 15. oktobra dalje. 325

Vinske sode

stari 6—8 let, izgotovljeni v Varaždinski sodarni, napolnjeni vedno z najboljšim vinom, so radi odprodaje vinograde ugodno na prodaj. Velikost 22 in 26 hl. Cena po dogovoru. Franjo Gregurovič, kožarna v Krapini. (Hrv.) 326

Upravnik ali šafar

za kmetijsko šolo in dobro prakso, pošten, energičen in zanesljiv se sprejme na graščini. Ponudbe je poslati na upravo „Kmetovalca“ pod št. 327. 327

Travniško brano

skoraj novo, prodaja ali zamenja za tehnično Živinorejska zadruga v Ambrusu, pošta Zagradec pri Žužemberku. Istotam je na prodaj en vagon lepega zdravega krumpirja (priporočljiv za seme). 328

Majer

oženjen z več delavnimi močmi, koji zna ravhati tudi s konji, se sprejme za večje posestvo. Ponudbe s pričevali je poslati na upravo „Kmetovalca“ pod „Majer 329“. 329

Upravnik

za vinograd in malo posestvo blizu Maribora se išče. Ugodno za vpokojenje, po možnosti brez ali vsaj malo otrok, ki pa bi moral imeti veselje in poznanje dela v vinogradu in kletarstvu. Stanovanje v gospodski hiši (vodovod, elektrika) prosto, drugo po dogovoru. Ponudbe je poslati na upravo „Kmetovalca“ št. 330. 330

Oskrbnik (šafar)

se išče za večje posestvo v Savinjski dolini, z večletno prakso, treznega, starejšega od 35 let, neoženjen, tudi brez strokovne šole, najraje kmetijskega fant. Hrana, stanovanje in perilo v hiši. Plača po dogovoru. Prepisi spričeval se naj priložijo prošaji. — Ponudbe se naj pošljejo na upravništvo „Kmetovalca“ pod naslovom „Šafar 332“. 332

Sadna drevesa

oddajam za jesensko saditev. Za prodati imam več tisoč jabolčnih in hruševih visokodebelnih dreves. Cene zmernae, pri večjem odjemu popust. Ivan Sevnik, posestnik, Župelevec pri Brežicah. 337

Elektromotor

4 K. s. 220/380 napetosti, še malo rabljen, ima po ceni na prodaj: Josip Cerne, Zgor. Šiška 39 pri Ljubljani. 338

Visoke hruške

(moštariče) za jesensko saditev ima večjo množino po 10 Din za oddati: Kmetijska podružnica v Mošnjah pri Radovljici. 339

Sadno drevje!

Prvovrstne visokodebelne jablane in moštne hruške najpriporočljivejših vrst, oddaja po zmernih cenah drevcevalca Vinko Stopar, Velenje. 324

Opravnik ali šafar

samski in zanesljiv, v vseh panogah kmetijstva dobro izurjen, se sprejme na posestvo Brandhof pri Mariboru. Ponudbe poslati na: Trdsko Scherbaum in sinovi v Mariboru. 321

Zoper sramnično vnetje ter jalovost krav in telic

rabite edino moje Bosuliu svečice, ki so priznane od vseh strokovnjakov! Ker se ponarejajo, pazite na moje ime in na ceno, oziroma jih naročite direktno od mene! 1 škatlja z 12 svečicami 30 Din. Dalje priporočam Sadnikarjev protikataličen prah zoper kašelj in nadiho pri konjih. Škatlja 20 Din. V zalogi vsa druga zdravila za živino! 335

Lekarna HOČVAR Vrhnika.

Dve žrebici

originalne lipicanske pasme, po 6 mesecev stari, sta poceni na prodaj pri Oskrbištvu graščine Plevna, pošta Zalec. 340

Odrani plemenski merjaščki,

stari 8—10 tednov, gorenjskega črnolisastega tipa z dolgimi visečimi uhlji in dolgega života, donnana dobra sorta za špeh in meso (šunkariji) ter odporne narave, se dobe v radovljiškem okraju. Interesentom, posebno kmet. podružnicam se priporoča, da naroče merjaščke skupno in čimprej, da se jih še pravočasno odbere in rezervira. Pojasnilo dale: Tajništvo okrajnih živinorejskih odborov v Radovljici. 331

Viničarja

z najmanj štirimi dobri delavci sprejme: Karl Scherbaum in sinovi, Maribor, Grajski trg. 334

3000 komadov

enoletnih jabolkovih divjakov za nasad drevesnice, ima na prodaj: Mihael Kovačič, posestnik Sv. Peter pri Mariboru. 336

„Jullienovo“ čistilo

za hitro in uspešno čiščenje vina. Vporabljalje to sredstvo vedno in ob vsaki potrebi, ker kalno ali nečisto vino nima prave cene ter ga vsakdo zavrne! Vporaba je enostavna. Preprodajalci zahtevajte specielne ponudbe. Glavna zaloga: Drogerija „SANITAS“, Celje in Ljubljana. 248

Motna vina čistiti

in trpka, ter prekisla omiliti je zelo enostavno! Na zalogi imamo specielno francosko želatino „Laine“ trvdke Clerment & Quigaard, Paris. K vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zahtevajte cenel Glavna zaloga: Drogerija „Sanitas“, Celje in Ljubljana. 249

Sadno drevje

naročujemo v popolno zadovoljnost od I. slov. drevcesnice I. Dolinšek, Št. Pavel v Savinjski dolini. Zahtevajte cenik! 318

Na prodaj:

Zganjarski kotel, ki drži 69 litrov, z trikrat okoli kadi ovito cevjo, skoraj nov, in več dobro ohranjenih vinskih sodov, vse prav po nizki ceni, kakor tudi večjo količino dobrega vina. Na ogled vsaki dan pri: Ivan Poljšak, hotel Pošta na Jesenicah (Gorenjsko). 319

Čreva

vsakovrstna po najugodnejši ceni, kakor vsako leto vedno v zalogi. Kupim tudi

surovi in stopljeni loj

in ga plačam po najvišji dnevni ceni. Jos. Bergman, Ljubljana, Poljanska cesta 88. 320

Posebne vrste stiskalnice

za sadje in grozdje ter 1 slamoreznicno proda po nizki ceni: Jurij Jenko, trgovec, Škofja Loka 26. 326

Špinačo

letošnjega pridelka, hijacinte, tulpe, narcize in krukuse smo pravkar prejeli. Sever & Komp., Ljubljana. 308

Dve sušilnici za hmelj

sistem Lorber-Hahn, so na prodaj. Velikost 4 in pol m², ter se zamorejo postaviti v vsako gospodarsko poslopje brez posebne stavbe. Pojasnila so dobili pri Edvard Kuček v Zalcu 7. 333